

**Coöperatie
Regionale Ambulancevoorziening Haaglanden U.A.**

**Jaarrekening
2016**

(versie 1.2)

Coöperatie Regionale Ambulancevoorziening Haaglanden U.A.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

INHOUDSOPGAVE

		pagina
DEEL I	Jaarverslag	
	Verslag Raad van Toezicht	1
	Directieverslag	3
	Samenstelling Raad van Bestuur en Algemene ledenvergadering	5
DEEL II	Jaarrekening	
1.	Balans per 31 december 2016	6
2.	Resultatenrekening over 2016	8
3.	Kasstroomoverzicht	9
4.	Toelichting algemeen en waarderingsgrondslagen	10
5.	Toelichting op de balans	13
6.	Toelichting op de resultatenrekening	17
DEEL III	Overige gegevens	
	Statutaire bepaling	22
	Controleverklaring	23

DEEL I

JAARVERSLAG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Verslag van de Raad van Toezicht

In dit verslag legt de Raad van Toezicht (RvT) van de Coöperatie RAV Haaglanden U.A. (RAV) verantwoording af over zijn toezichthoudende rol. De onderwerpen waaraan bijzondere aandacht zijn besteed, worden nader belicht.

Werkwijze RvT

De RvT van de RAV houdt toezicht op het functioneren van het bestuur van de RAV en op de algemene gang van zaken. De RvT adviseert het bestuur daarnaast gevraagd en ongevraagd. De RvT heeft niet alleen een toezichthoudende en raadgevende rol, maar fungeert ook als klankbord voor de directie en ziet toe op algemene gang van zaken binnen de organisatie.

Ook heeft de RvT een goedkeurende rol in de vaststelling van de begroting, beleidsplannen en (strategische) beslissingen, waarbij het belang van de RAV en haar (financiële) continuïteit centraal dient te staan. Hierbij houdt de RvT tevens het maatschappelijk belang in beeld. De RvT handelt op basis van de bevoegdheden die in de statuten van de RAV zijn omschreven.

De RvT wordt door het Bestuur van de RAV geïnformeerd door middel van begrotingen, kwartaalrapportages en jaarverslagen. Tevens laat de RvT zich uitgebreid op de hoogte stellen van de uitkomsten en beoordelingen van contacten/ uitingen betreffende de RAV met de Zorgverzekeraars, de NZA en koepelorganisatie AZN. Jaarlijks vindt een themabijeenkomst plaats. In 2016 is in het bijzonder aandacht geweest voor het scholings- en bekwaamheidsbeleid.

In de vergaderingen zijn alle statutair voorgeschreven beleids- en verantwoordingsdocumenten door het Bestuur ter goedkeuring voorgelegd aan de RvT. Daarnaast worden onderwerpen als medisch management, tevredenheidsonderzoeken, klachtenrapportages en de status van calamiteitenmeldingen met regelmaat besproken. Meer in het bijzonder is in 2016 veel aandacht geschonken aan reflectie op de samenwerkingsorganisatie. Mede op basis daarvan is een meerjarenbeleidsplan ontwikkeld. De RvT heeft dit proces goed kunnen monitoren. De Raad is tijdig om advies en goedkeuring gevraagd. De RvT constateert met genoegen dat met het voltooiën van dit proces een goede uitgangspositie is gerealiseerd voor de komende jaren.

Ook in 2016 is weer goede ambulancezorg geleverd. Wij moeten wel constateren dat voor het tweede jaar op rij de prestaties op A1 en Besteld vervoer niet voldoen aan de daaraan te stellen eisen. Ook gedurende 2016 zijn wij hierover regelmatig geïnformeerd door het Bestuur. Wij zien dat medewerkers, MKA, staf, leiding en Bestuur zich op goede wijze inspanssen om in het bestek van een aantal jaren hierin een verbeterlag door te voeren.

Financieel werd 2016 solide afgesloten. De RvT wordt periodiek transparant geïnformeerd over de financiële gang van zaken. Hierbij komt tevens de voortgang van het plan van aanpak voor de door de accountant aangereikte aandachtspunten aan de orde. Ook de planning- en controlecyclus van de RAV heeft de aandacht. Naar ons oordeel genereert dit proces toereikende informatie voor de toezichthoudende taak van de Raad.

Vergaderingen RvT

De RvT heeft in 2016 vier keer vergaderd. Hierbij waren de leden van het Bestuur steeds vrijwel voltallig aanwezig. Daarnaast vindt buiten de vergaderingen om eveneens afstemming plaats met de voorzitter van het Bestuur op daartoe geëigende momenten. De leden van de RvT zijn ook aanwezig in de vergaderingen van de Ledenraad.

Bij gelegenheid van het vaststellen van de jaarrekening 2015 heeft de RvT kennisgenomen van de rapportage van de accountant en op basis daarvan besloten geen aanleiding te zien tot aanvullend overleg met de externe accountant KPMG.

Functioneren RvT en functioneren Bestuur

In 2016 heeft de RvT in het bijzijn van het Bestuur zijn eigen functioneren besproken. Ook is de werkverhouding met en het functioneren van het Bestuur besproken. De RvT constateert dat de samenwerking binnen RvT en binnen het Bestuur en tussen RvT en Bestuur goed verloopt. De RvT heeft in dit overleg benadrukt dat hij ook graag een adviserende rol wil innemen voor het Bestuur.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Samenstelling

De Raad van Toezicht van de Coöperatie RAV Haaglanden U.A. bestaat uit de volgende leden:

Dr. M.J. Rutgers, voorzitter -jaarlijkse beloning: € 7.500
Drs. Y. Shitrit -jaarlijkse beloning: € 5.000
Mr. F.P.M. Willeme -jaarlijkse beloning: € 5.000

De leden van de RvT hebben geen nevenfuncties die conflicteren met hun lidmaatschap van de RvT. De RvT werkt niet met commissies. Ook in 2016 kon de RvT onafhankelijk opereren. Er hebben zich geen transacties voorgedaan waarbij sprake is geweest van tegengestelde belangen tussen de RAV en de leden van de RvT of tussen de RAV en het Bestuur. De leden van de RvT waren allen voldoende in staat tijd en aandacht te geven aan hun toezichthoudende taak jegens de RAV.

Beloningen

De omvang van de bezoldiging en vergoedingen van het Bestuur en de RvT vallen binnen de normen van de Wet Normering Topinkomens. De WNT klasse 2016 is vastgesteld door de RvT.

Tot slot

De RvT spreekt zijn waardering uit voor de door de RAV Haaglanden in 2016 geleverde prestaties en bedankt hiervoor het Bestuur en de medewerkers van zowel de leden van de RAV als van de meldkamer.

Den Haag, 6 juni 2017

Namens de Raad van Toezicht:

Dr. M.J. Rutgers
Drs Y. Shitrit
Mr. F.P.M. Willeme

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Directieverslag

Structuur en activiteiten

RAV Haaglanden is door de minister van VWS – bij uitsluiting van anderen - onder de Tijdelijke wet ambulancezorg aangewezen als verantwoordelijke voor de ambulancezorg in regio Haaglanden.

Deze Twaz is in 2012 van kracht geworden; oorspronkelijk voor vijf jaar. In 2016 is een verlenging met nog eens twee jaar afgekondigd tot en met 31 december 2019.

RAV Haaglanden is een coöperatieve vereniging met uitgesloten aansprakelijkheid. De leden van deze coöperatie, Witte Kruis Ambulancezorg BV, Gemeente Den Haag en Ambulancezorg Zoetermeer BV voeren in opdracht van de RAV de feitelijke ambulancezorg uit. Veiligheidsregio Haaglanden voert in opdracht van de RAV de meldkamertaken uit. Deze verhoudingen zijn contractueel geborgd.

2016

Ook in 2016 nam de zorgvraag weer toe; zij het met bijna 3 % niet zo stormachtig als in 2015. De capaciteitsuitbreiding is verder doorgezet. Vooral de beschikbaarheid van voldoende bekwame medewerkers is een belangrijk knelpunt in de verdere uitbreiding van de capaciteit. Tegelijkertijd zijn er veel andere maatregelen getroffen om de prestaties toch zo veel mogelijk op niveau te houden. Mede hierdoor scoren we in 2016 op de prestatie-indicator A1 < 15 minuten na melding ter plaatse toch nog 94,2 % (2015: 94,5 %) hetgeen echter wel onder de norm van 95 % is. Binnen de RAV is op elk niveau continu aandacht voor het verbeteren van deze prestatie en voor het verkorten van de wachttijd besteld vervoer. 2016 is ook het jaar van de totstandkoming van het regionaal crisisplan. Samen met de GHOR is hiermee de basis gelegd voor een robuuste voorbereiding op mogelijke ontwikkelingen.

Evaluatie van het medisch management binnen de RAV heeft geleid tot een helder beeld van de toekomstige inrichting hiervan. Er zijn stappen gezet tot uitrol hiervan en tot versterking van de ondersteuning binnen de RAV.

Binnen de ambulancezorg hechten we zeer aan beveiliging van (persoons-)gegevens. In 2016 is daarom volop gewerkt aan de totstandkoming van integraal Informatie-beveiligingsbeleid (NEN 7510). Implementatie hiervan vindt plaats in 2017.

RAV Haaglanden participeert actief in de ontwikkeling van een nieuwe Digitaal Ritformulier. Deze ontwikkeling doen wij samen met enkele andere RAV-en en vindt plaats ‘van scratch af aan’. Naar verwachting zal deze in januari 2018 beschikbaar zijn. Naast deze investering wordt door de leden van de RAV geïnvesteerd in vernieuwing van de intranet- en roostersystemen. Uitrol hiervan zal in voorjaar 2017 zijn afgerond. Deze investeringen worden in belangrijke mate bekostigd vanuit de vrije marge.

Naast deze activiteiten zijn veel andere zaken de revue gepasseerd in 2016. Om steeds meer stuur te krijgen op deze activiteiten en ontwikkelingen is in 2016 een meerjarenbeleidsplan uitgewerkt. Hierin zijn niet alleen activiteiten benoemd maar is ook de structuur van werken en daarbij passende verantwoordelijkheid uitgewerkt. Voor 2017 resulteert dit in een ambitieus jaarwerkplan.

Financiële informatie

Door de gehanteerde systematiek van budgetverdeling zijn de kosten en opbrengsten binnen de RAV altijd in evenwicht. Het resultaat is daardoor nul. De leden hebben per saldo altijd een vordering op de RAV. Dit is nooit andersom. Hierdoor is geborgd dat de RAV altijd aan haar verplichtingen kan voldoen. Het vermogen van de RAV is daarom ook nihil.

Het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten bedraagt in 2016 € 28.5 mln. Met de zorgverzekeraars zijn afspraken gemaakt met betrekking tot volume groei. De korting is als gevolg van het niet volledig behalen van de vooraf afgesproken volume groei.

De liquiditeit (vlottende activa/kortlopende schulden) bedroeg in 2016: 1,0 en in 2015: 1,0. Binnen de coöperatie worden de diensten afgenomen tegen normatieve kosten.

Dit betekent dat de coöperatie aan haar korte termijn verplichtingen kan voldoen met behulp van de vlottende activa. De vermogenspositie van de coöperatie is nihil derhalve geeft vermelding van de solvabiliteitsratio geen nader inzicht.

De hoge stand van de liquide middelen wordt veroorzaakt door achterstand bij zorgverzekeraars terzake van het afrekenen van de 'oude jaren'.

Risico's

Er zijn met name risico's in het realiseren van de noodzakelijke groei in relatie tot de beschikbaarheid van voldoende bekwame medewerkers. Een bijkomend effect is dat het realiseren van de prestatieafspraken voor een deel van de vrije marge gelden hierdoor ook in gevaar komt.

De stijging van het aantal ritten leidt tot een toenemend debiteurenrisico. De mutatie dubieuze debiteuren bedraagt over het jaar 2016 € 504k terwijl de dekking vanuit het budget € 402k bedraagt.

Daarnaast zijn twee onzekerheden van belang voor de RAV. Allereerst de toekomstige inrichting van de ambulancezorg op basis van toekomstige wetgeving. Landelijk participeert de sectororganisatie in dit dossier namens elke RAV. Het ligt in de bedoeling van VWS om in 2017 hier meer duidelijkheid over te geven. Daarnaast is de ontwikkeling van de Landelijke Meldkamer Organisatie een relevant punt. Weliswaar is in dit dossier in 2016 enige temporisering opgetreden en 'wonen Hollands Midden en Haaglanden al in één huis', uiteindelijk zijn ook bij ons hiervan gevolgen te verwachten. Op dit moment is echter nog niet duidelijk hoe zich dat financieel zal vertalen.

Gedragscode

RAV Haaglanden volgt geen specifieke gedragscodes en is ook niet onderworpen aan dergelijke gedragscodes.

Vooruitblik

Met zorgverzekeraars zijn goede afspraken gemaakt omtrent de bekostiging 2017 en 2018. Hierin is volop ruimte voor uitbreiding van capaciteit. Net als de ambulancesector hebben echter ook de ziekenhuizen een steeds groter tekort aan menskracht. Samen met de volumeontwikkelingen begint zich in het hele zorgdomein dan ook een mismatch af te tekenen tussen zorgvraag en zorgaanbod. Het in gezamenlijkheid met ketenpartners vinden van oplossingen hiervoor is een belangrijke uitdaging.

Namens het bestuur van RAV Haaglanden

Marnix Holsappel, voorzitter

Den Haag, 17 mei 2017

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Samenstelling Raad van Bestuur en Algemene ledenvergadering

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening.

De Algemene ledenvergadering is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarrekening.

Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de coöperatie.

Raad van Bestuur

De heer M.J.G.M. Holsappel (voorzitter)

De heer A. van Egmond

De heer R. Alma

De heer I.H. van der Slik

Algemene ledenvergadering

Ambulancezorg Zoetermeer B.V.

Gemeente Den Haag

Witte Kruis Ambulancezorg B.V.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Den Haag, .. juni 2017

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

DEEL II

JAARREKENING

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

II.1 Balans per 31 december

(na resultaatbestemming)

ACTIVA

	Ref.	2016	2015
		€	€
Vlottende activa			
Handelsdebiteuren	1.1	6.019.115	1.833.609
Vorderingen op leden	1.2	-	48.659
Overige vorderingen en overlopende activa	1.3	2.984.384	3.652.080
		<u>9.003.499</u>	<u>5.534.348</u>
Liquide middelen	2.0	<u>20.543.171</u>	<u>17.529.560</u>
Totaal Activa		<u><u>29.546.670</u></u>	<u><u>23.063.908</u></u>

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

PASSIVA

	Ref.	2016	2015
		<u>€</u>	<u>€</u>
Eigen vermogen	3.0		
Kapitaal	3.1	-	-
Algemene reserve	3.2	-	-
		<u>-</u>	<u>-</u>
		-----	-----
Kortlopende schulden en overlopende passiva	4.0		
Schulden aan leveranciers	4.1	60.900	52.255
Schulden aan leden	4.2	8.250.530	4.879.636
Schulden uit hoofde van bekostiging	4.3	20.923.088	17.609.741
Overlopende passiva	4.4	201.501	464.875
Nog te betalen kosten	4.5	110.651	57.401
		<u>29.546.670</u>	<u>23.063.908</u>
		-----	-----
Totaal Passiva		<u><u>29.546.670</u></u>	<u><u>23.063.908</u></u>

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

II.2 Resultatenrekening

Ref.	realisatie		realisatie	
	2016		2015	
			€	€
Bedrijfsopbrengsten:	5.0			
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	5.1	28.501.272	28.171.692	
Overige opbrengsten	5.2	117.809	98.703	
		28.619.081		28.270.395
Uitbesteed werk ingekocht bij leden	6.0	-27.319.129		-27.027.363
Bruto-omzet resultaat		1.299.952		1.243.032
Bedrijfslasten:				
Overige bedrijfskosten	7.0	1.303.577	1.271.541	
Som der bedrijfslasten		1.303.577		1.271.541
Bedrijfsresultaat		-3.625		-28.509
Financiële baten en lasten	8.0	3.625		28.509
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-		-

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

II.3 Kasstroomoverzicht

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		-3.625		-28.509
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen	-3.469.151		645.302	
- kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)	6.482.762		8.598.759	
		<u>3.013.611</u>		<u>9.244.061</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>3.009.986</u>		<u>9.215.552</u>
Ontvangen interest	<u>3.625</u>		<u>34.118</u>	
		3.625		34.118
Kasstroom uit operationele activiteiten		<u>3.013.611</u>		<u>9.249.670</u>
Mutatie geldmiddelen		<u><u>3.013.611</u></u>		<u><u>9.249.670</u></u>
Liquide middelen 1 januari		17.529.560		8.279.890
Liquide middelen 31 december		<u>20.543.171</u>		<u>17.529.560</u>
Mutatie liquide middelen boekjaar		<u><u>3.013.611</u></u>		<u><u>9.249.670</u></u>

Het kasstroomoverzicht is opgemaakt volgens de indirecte methode, deze methode neemt het bedrijfsresultaat als uitgangspunt.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

II.4 Toelichting algemeen en waarderingsgrondslagen

Algemene gegevens

Statutaire naam:	Regionale Ambulancevoorziening Haaglanden U.A.
Rechtsvorm:	Coöperatie
Statutaire vestigingsplaats:	Den Haag
Adres:	Waldorpstraat 555, 2521 CK 's-Gravenhage

Voornaamste activiteiten

Voornaamste doel van de coöperatie is het (doen) verlenen van ambulancezorg in de regio Haaglanden op grond van de verkregen aanwijzing volgens de Tijdelijke Wet Ambulancezorg (TWAZ). De coöperatie is opgericht op 30 september 2011.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 620 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de coöperatie.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld op grond van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de coöperatie en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de coöperatie. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de coöperatie en haar leden, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Grondslagen van de waardering van activa en passiva

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De waarderingsgrondslagen ten aanzien van de voorziening dubieuze debiteuren zijn naar de mening van het management het meest krisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: overige vorderingen en overige financiële verplichtingen.

Voor de grondslagen van financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

De coöperatie maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Financiële instrumenten worden bij eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeit opslagen.

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder liquide middelen, kortlopende vorderingen en schulden benaderen de boekwaarde daarvan.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderv verliezen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn, baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. De baten zijn voor wat betreft het budget aanvaardbare kosten of daarmee gelijk te stellen middelen berekend aan de hand van de voorschriften voor de bekostiging/subsidiëring, danwel voor wat betreft de overige opbrengsten gebaseerd op het gefactureerde of doorberekende bedrag voor geleverde goederen en diensten. Baten en lasten uit voorgaande jaren (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) die in dit boekjaar zijn geconstateerd, zijn aan dit boekjaar toegerekend.

Subsidies

Subsidies ter compensatie van door de RAV gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

II.5 Toelichting op de balans

1.0 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Handelsdebiteuren	6.019.115	1.833.609
Vorderingen op leden	-	48.659
Overige vorderingen en overlopende activa	2.984.384	3.652.080
	<u>9.003.499</u>	<u>5.534.348</u>

De vorderingen hebben allen een verwachte resterende looptijd korter dan 1 jaar.

1.1 Handelsdebiteuren

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Handelsdebiteuren	6.742.162	2.355.517
Voorziening dubieuze debiteuren	723.047-	521.908-
	<u>6.019.115</u>	<u>1.833.609</u>

1.2 Vorderingen op leden

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Veiligheidsregio Haaglanden (GHOR)	-	48.659

1.3 Overige vorderingen en overlopende activa

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Nog te factureren ambulancezorg (ritten)	2.878.093	3.580.694
Overige vorderingen	106.291	71.386
	<u>2.984.384</u>	<u>3.652.080</u>

2.0 Liquide middelen

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Banken	<u>20.543.171</u>	<u>17.529.560</u>

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking aan de coöperatie.

4.3 Schulden uit hoofde van bekostiging

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Schulden zorgverzekeraars op basis van opbrengstverrekening	15.000.910	11.870.239
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	5.922.178	5.739.502
	<u>20.923.088</u>	<u>17.609.741</u>

Schuld zorgverzekeraars op basis van opbrengstverrekening

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Saldo per 1 januari	11.870.239	5.968.017
Vastgestelde definitieve opbrengstverrekening NZa	8.391.895	-
Vastgestelde voorlopige opbrengstverrekening NZa	4.842.515	8.228.040
Betalingen/ontvangsten zorgverzekeraars	-10.103.739	-2.325.818
Saldo per 31 december	<u>15.000.910</u>	<u>11.870.239</u>

	<u>2013+2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	5.409.583	6.460.656	-	11.870.239
Vastgestelde definitieve opbrengstverrekening NZa	8.391.895	-	-	8.391.895
Vastgestelde voorlopige opbrengstverrekening NZa	-6.627.997	-	11.470.512	4.842.515
Betalingen/ontvangsten zorgverzekeraars	-1.085.676	-4.961.016	-4.057.047	-10.103.739
Saldo per 31 december	<u>6.087.805</u>	<u>1.499.640</u>	<u>7.413.465</u>	<u>15.000.910</u>

Saldo beschikbaar voor toekomstige opbrengstverrekening:

	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	1.763.917	3.975.585	-	5.739.502
Financieringsverschil boekjaar	-	-	13.417.086	13.417.086
Vastgestelde definitieve opbrengstverrekening NZa	-8.391.895	-	-	-8.391.895
Vastgestelde voorlopige opbrengstverrekening NZa	6.627.997	-	-11.470.512	-4.842.515
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>-1.763.898</u>	<u>-</u>	<u>1.946.574</u>	<u>182.676</u>
Saldo per 31 december	<u>19</u>	<u>3.975.585</u>	<u>1.946.574</u>	<u>5.922.178</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

a = interne berekening

b = overeenstemming met zorgverzekeraars

c = definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	28.567.272	28.171.692
Werkelijke opbrengsten	41.984.358	40.375.317
Totaal financieringsverschil boekjaar (financieringsoverschot)	<u>13.417.086</u>	<u>12.203.625</u>

4.4 Overlopende passiva

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Incidentele efficiencykorting budget 2014-2016	-	86.700
Reservering korting	66.000	-
Reservering vrije marge gelden	135.501	-
	<u>201.501</u>	<u>86.700</u>

KPMG

KPMG
Documentatiegroep ons rapport
1740018230 GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

3.0 Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen was in het verslagjaar als volgt:

	Stand 31-12-2015	Resultaat bestemming	Overige mutaties	Stand 31.12.2016
	€	€	€	€
3.1 Kapitaal	-	-	-	-
3.2 Algemene reserve	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	-	-	-	-

De coöperatie is georganiseerd op een dusdanige wijze dat de coöperatie zelf niet financieel afhankelijk zal zijn van zijn deelnemers. Om dit goed te realiseren is een systematiek uitgewerkt dat de deelnemers pas worden betaald op het moment dat de prestatie geleverd is, maar ook alleen op het moment dat de financiële middelen dit toelaten. Hiermee wordt voorkomen dat er een afhankelijkheid kan ontstaan van de coöperatie op één van haar deelnemers en biedt dit de positie aan andere partijen om de continuïteit te kunnen borgen. Derhalve is de gekozen systematiek van een eigen vermogen van nihil én borging van continuïteit gerealiseerd. Daarnaast is voorzien dat de middelen beschikbaar gesteld moeten worden zodat zowel financieel als organisatorisch invulling kan worden gegeven aan de continuïteitseis. Daarnaast borgen de deelnemersovereenkomsten en de statuten van de coöperatie de continuïteit.

4.0 Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden en overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31.12.2016	31.12.2015
	€	€
4.1 Schulden aan leveranciers	60.900	52.255
4.2 Schulden aan leden	8.250.530	4.879.636
4.3 Schulden uit hoofde van bekostiging	20.923.088	17.609.741
4.4 Overlopende passiva	201.501	464.875
4.5 Nog te betalen bedragen	110.651	57.401
	<u>29.546.670</u>	<u>23.063.908</u>

Van de schuld uit hoofde van bekostiging is een bedrag van € 5.922.178 inbegrepen met een verwachte resterende looptijd van langer dan 1 jaar. De overige kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd van minder dan 1 jaar. Over de rekening courant posities met de leden wordt geen rente berekend.

<u>4.1 Schulden aan leveranciers</u>	31.12.2016	31.12.2015
	€	€
Crediteuren	<u>60.900</u>	<u>52.255</u>

<u>4.2 Schulden aan leden</u>	31.12.2016	31.12.2015
	€	€
Gemeente Den Haag	4.888.334	2.115.598
Witte Kruis Ambulancezorg B.V.	2.400.268	1.711.033
Ambulancezorg Zoetermeer B.V.	497.879	576.856
Veiligheidsregio Haaglanden, MKA	464.049	476.149
	<u>8.250.530</u>	<u>4.879.636</u>

4.5 Nog te betalen bedragen

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Accountantskosten	12.880	11.906
Nog te betalen scholingskosten	64.001	-
Overige schulden	<u>33.770</u>	<u>45.495</u>
	<u>110.651</u>	<u>57.401</u>

Financiële instrumenten

De coöperatie maakt in de normale bedrijfsuitvoering gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan krediet- en/of liquiditeitsrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De coöperatie handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en richtlijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de coöperatie verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor 50% geconcentreerd bij drie grote zorgverzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt € 3.403.546. Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie; zij hebben altijd aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

De kredietkwaliteit van de vorderingen kan als volgt worden weergegeven: vorderingen op zorgverzekeraars/instellingen € 5.904.301, overige debiteuren € 837.861.

Bij de bewaking van het kredietrisico worden klanten op basis van kredietkenmerken in groepen ingedeeld, onder andere naar verzekeraars en niet verzekerde patiënten, ouderdomsprofiel, looptijd en eventuele eerdere financiële problemen. Daarnaast is voor de dekking van een deel van het kredietrisico als gevolg van oninbaarheid, beschikbaar vanuit het wettelijk budget.

Liquiditeitsrisico

De coöperatie bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet er op toe dat steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen van de coöperatie te kunnen voldoen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Niet in de balans opgenomen activa, rechten en verplichtingen

LMO (=Landelijke Meldkamerorganisatie)

Met de inwerkingtreding van de politiewet en daarmee de introductie van de Nationale Politie is ook de samenvoeging van 25 meldkamers naar 10 een feit. De totale transitiekosten worden geschat op EUR 90 miljoen. Dit bedrag bestaat uit EUR 60 miljoen personele kosten, EUR 17 miljoen materiële kosten voor af te stoten meldkamers en EUR 13 miljoen projectkosten. Voor de verdeling van de transitiekosten wordt een verdeelsleutel gehanteerd, waarbij 22,5% van de kosten wordt toegerekend aan de RAV's. Het is nog onduidelijk op welke wijze de kosten worden toegerekend. Indien hier nadere duidelijkheid over bestaat zal het bestuur van RAV Haaglanden nagaan op welke wijze de toerekening van de kosten zal plaatsvinden.

GGB - voertuig

RAV Haaglanden heeft in het kader van de transitie van de GHOR-taken van het Instituut Fysieke Veiligheid een calamiteitenvoertuig ten behoeve van Grootchalige Geneeskundige Bijstand (GGB), inclusief uitrusting om niet ontvangen (schenking).

Het voertuig is niet in de balans tot waardering gebracht vanwege het feit dat niet aan de activeringscriteria wordt voldaan. De kostprijs van het voertuig is vanwege het specifieke karakter niet op betrouwbare wijze vast te stellen.

Daarnaast is het niet waarschijnlijk dat de economische voordelen die met het voertuig samenhangen naar KPMG

de coöperatie zullen vloeien.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

8.0 Financiële baten en lasten

	realisatie 2016	realisatie 2015
Rentebaten	€ <u>3.625</u>	€ <u>28.509</u>

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

9.0 Toelichting WNT (=Wet Normering Topinkomens)

De bezoldiging van de functionarissen die over 2016 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

	M.J.G.M. Holsappel	A. van Egmond	M.R. Wildschut	I.H. van der Slik	R. Alma
1. Functionaris (functienaam)	voorzitter RvB	lid RvB	lid RvB	lid RvB	lid RvB
2. In dienst vanaf (datum)	1-1-2016	1-1-2016	1-1-2016	1-1-2016	1-12-2016
3. In dienst tot (datum)	31-12-2016	31-12-2016	30-6-2016	31-12-2016	31-12-2016
4. Deeltijdfactor (percentage)	50,6%	15%	15%	15%	15%
Bezoldigingsmaximum	€ 60.667	€ 18.000	€ 9.000	€ 18.000	€ 1.500
5. Bruto-inkomen	€ 54.204	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6. Winstdelingen en bonusbetalingen					
7. Totaal beloning (5 en 6)	€ 54.204	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
8. Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
9. Voorzieningen tbv beloningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
10. Uitkeringen ivm beëindiging van het dienstverband (€)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging in kader van de WNT	€ 54.204	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

11. Beloning 2015	€ 52.113	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
12. Bezoldigingsklasse zorginstelling	II				

	M.J. Rutgers	Y Shitrit	F.P.M. Willeme
1. Functionaris (functienaam)	voorzitter RvT	lid RvT	lid RvT
2. In dienst vanaf (datum)	1-1-2016	1-1-2016	1-1-2016
3. In dienst tot (datum)	31-12-2016	31-12-2016	31-12-2016
4. Deeltijdfactor (percentage)	15%	10%	10%
Bezoldigingsmaximum	€ 18.000	€ 12.000	€ 12.000
5. Bruto-inkomen	€ 7.500	€ 5.000	€ 5.000
6. Winstdelingen en bonusbetalingen			
7. Totaal beloning (5 en 6)	€ 7.500	€ 5.000	€ 5.000
8. Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	€ 0	€ 0	€ 0
9. Voorzieningen tbv beloningen	€ 0	€ 0	€ 0
10. Uitkeringen ivm beëindiging van het dienstverband (€)	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging in kader van de WNT	€ 7.500	€ 5.000	€ 5.000

11. Beloning 2015	€ 7.500	€ 5.000	€ 5.000
12. Bezoldigingsklasse zorginstelling	II		

De Raad van Toezicht heeft op 2 februari 2016 de klasse voor bezoldiging op grond van de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg-en welzijnssector van de Raad van Bestuur vastgesteld op klasse II.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan, die van invloed zijn op deze jaarrekening.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Het bestuur heeft de jaarrekening opgesteld en de Algemene ledenvergadering heeft in haar vergadering op ... juni 2017 de jaarrekening vastgesteld.

M.J.G.M. Holsappel
(voorzitter Raad van Bestuur)

A. van Egmond
(lid Raad van Bestuur)

R. Alma
(lid Raad van Bestuur)

I.H. van der Slik
(lid Raad van Bestuur)

M.J. Rutgers
(voorzitter Raad van Toezicht)

Y Shitrit
(lid Raad van Toezicht)

F.P.M. Willeme
(lid Raad van Toezicht)

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

DEEL III

OVERIGE GEGEVENS

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

III Overige gegevens

Statutaire resultaatbestemmingsregeling

Bij de vaststelling van de jaarrekening bepaalt de ledenraad de bestemming van een eventueel positief resultaat

Statutaire regeling omtrent de bijdrage in een tekort van een coöperatie

Ingevolge artikel 8 van de statuten van de coöperatie is ten aanzien van de bijdrage in het tekort van de coöperatie het volgende opgenomen:

De leden kunnen worden gehouden tot het voldoen van een jaarlijkse bijdrage. De hoogte van de jaarlijkse bijdrage wordt vastgesteld door de ledenraad, op voorstel van het bestuur.

Indien bij vereffening van de boedel van de coöperatie blijkt dat haar bezittingen ontoereikend zijn om aan haar verplichtingen te voldoen, zijn noch de leden bij ontbinding, noch zij, wier lidmaatschap voordien is beëindigd, tegenover de vereffenaars voor een tekort aansprakelijk.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Bestuur van Coöperatie Regionale Ambulancevoorziening Haaglanden U.A.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Coöperatie Regionale Ambulancevoorziening Haaglanden U.A. (hierna 'de coöperatie') te Den Haag (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Coöperatie Regionale Ambulancevoorziening Haaglanden U.A. per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2016;
- 2 de resultatenrekening over 2016; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling controleprotocol WNT 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Coöperatie Regionale Ambulancevoorziening Haaglanden U.A. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT, de brief van VWS d.d. 20 februari 2015 en de Regeling controleprotocol WNT 2016 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door Coöperatie Regionale Ambulancevoorziening Haaglanden U.A. als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Raad van Bestuur afwegen of de coöperatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de Raad van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Raad van Bestuur het voornemen heeft om de coöperatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Raad van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 22 juni 2017

KPMG Accountants N.V.

W. Feenstra RA

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
17W00152506GRN d.d.

22 juni 2017

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.